

Régi-új partnerség

Derekegyház Csongrád-Csanád megyében, Szentés járásban a Károlyi-uradalom falujából alakult ki a hangulatos alföldi tájban. Erdők, kirándulólhelyek, elsősorban mezőgazdálkodás, a környékben gazdag hal- és vadállomány jellemzi, valamint kedves emberek- legalábbis akiket mi ismerünk onnan, biztosan. Közülük az egyik Bánvölgyi Petra, aki a falu közművelődési szakembere. Petra idén végezte el a Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád-Csanád Megyei Igazgatóságán a Közművelődési szakember 1. felsőfokú képzést, de már régóta Derekegyház közösségi embere. Jó szakmai kapcsolatot ápolunk vele és a településsel, voltunk már több szakmai programmal náluk.

D. K. Zs.: Hogy kanyarodott utad a közösségszervezés felé és mért éppen Derekegyházra?

B. P.: Már gyermekként sok közösségi programban vettem részt és vonzott a színpad világa: aktív résztvevője voltam iskolai produkcióknak, énekkari fellépésnek vagy zongorahangversenyeknek. Főiskolai tanulmányaimat idegenforgalom-szálloda szakon végeztem, tanulmányaim alatt betekintést nyerhettem olyan területekbe, melyeket a közművelődési munkám során is kamatoztatni tudok (vendéglátás, rendezvényszervezési alapismeretek). Kezdetben az eredeti szakmámban, a szállodaiiparban szereztem tapasztalatot Cipruson és Budapesten, majd az élet Derekegyházra sodort, mely község lakhelyem lett immár 12 éve. 2012. január 1-től működik a Dr. Brusnyai Árpád Művelődés Ház és Könyvtár IKSZT-ként, azóta dolgozom itt. Mindig is szerettem új vagy megújult létesítményben dolgozni, ahol részese lehetek egy új

irányvonal kialakításának, melyet itt Derekegyházon a kollégákkal és a település lakosságával közösen hoztunk létre.

D. K. Zs.: Hogyan élted meg Intézetiünk közművelődési szakember képzését? Nagyon jó kis csapat volt a Tiétek, Osztályfőnökként én úgy láttam, határozottan erősödött a képzés kapcsán a közművelődési hálózatunk a megyében...

B. P.: 2020. decemberében kezdődött Szegeden a Közművelődési szakember I. képzés, melynek én is részese lehettem. Voltak olyan kollégák, akiket már a képzés előtt is ismertem – velük tovább erősödött a kapcsolat, de számos új barátságra, új kapcsolatra tettem szert. Habár a képzés fele online formában zajlott, végig segítettük egymást. Jelenleg is működik egy Facebook csoportunk, így ajánlunk egymásnak fellépőket, szolgáltatókat, pályázatokat. A képzés előtt már rendelkeztem kellő gyakorlattal, de nagyon fontos volt számomra, hogy az elmélet (főként a jogszabályi rész) is rendszereződjön, illetve azokról a területekről is információt kaphassak, amelyekbe eddig kevésbé láttam bele.

D. K. Zs.: Évek óta tapasztaljuk, látjuk, hogy Szabó István polgármester úr is fontosnak tartja a település közösségének erősítését, így könnyebb dolgozni a területen. Beszélj egy kicsit a lehetőségekről, az együttműködésről!

B. P.: Szabó István polgármester úr és a képviselő-testület is maximálisan támogatja a kulturális életet, közösségek kialakítását és erősítését. Mikor Derekegyházon kezdtem dolgozni, voltak már meglévő, hagyományos rendezvények, melyeket megőriztem, csupán csak egy kis pluszt adtam hozzá. Létrehoztunk azonban

számos új rendezvényt, fesztivált, ezek szervezését, tervezését együtt végezzük, de a részletek kidolgozásánál szabad kezet kapok, így úgy érzem kibontakozhat kreativitásom. Voltak olyan rendezvényeim, melyek nem a várt eredménnyel sikerültek, de polgármester úrtól mindig csak biztatást kaptam, mondván, hogy saját bőrén tapasztal az ember. Ettől a megerősítéstől új lendületet kaptam, bátran merek új dolgokba belefogni, mert néha éppen az a program(elem) lesz a legsikeresebb, amire nem is számítottam volna.

D. K. Zs.: Derekegyház is tagja a Pusztas-5-ös Egyesületnek, amely 5 település összefogásával a térség megerősítésére jött létre. Ebben milyen szerepe van Dházának és milyen szereped van neked?

B. P.: A Pusztas-5-ös Egyesület munkájába, mint művelődési ház mi is aktívan bekapcsolódunk. A közösségfejlesztési, kulturális részt próbáljuk erősíteni, így az 5 település egyeztetési rendezvénynaptárát, több alkalommal került sor közösségfejlesztő vezetésével olyan megbeszélésekre, ahol a művelődési házak vezetői egyeztettek a jövőt érintő fejlesztési kérdésekről, mindeközben még jobban megismerhették egymást. Az elnökséget minden évben más település vállalja, jómagam 1 évig voltam az egyesület elnöke, jelenleg alelnökként segítem a munkát. Úgy érzem a kis települések csak összefogva lehetnek erősek (itt nemcsak a járáson belüli, vagy csak a szomszédos településekre gondolok). Megosztjuk tudásunkat, értesítjük egymást a lehetőségekről, fellépőket „kölcsonzunk” egymásnak. Mi gyakran és szívesen járunk palacsintát sütni a környékbeli települések meghívására, így elviszünk egy kis szeletet a

Palacsintafesztivál hangulatából és a derekegyházi vendégszeretetből.

Több alkalommal került sor együttműködésre a Pusztas-5-ös Egyesület és a Nemzeti Művelődési Intézet között: 2014-ben „Települési közösségek fejlesztése” címmel valósult meg program a Csongrád-Csanád Megyei Igazgatóság: Szaitz Éva és a Te koordinálásodal, majd elkészítettük a „Közösségi tervezés Árpádhalmon” programunk kiadványát és hozzájárultunk az árpádhalmi Falukemence megépítéséhez, ami azóta is kedvelt közösségi helye a lakosoknak.

D. K. Zs.: A helyiek mennyire aktívak a közösségi életben? Milyen civil szervezetek vannak a faluban és hogyan tudsz velük együttműködni?

B. P.: Derekegyházon aktív közösségi élet folyik annak köszönhetően, hogy a csoportok egy része önszerveződően alakul(t), másrészt pedig igyekszem figyelni a felmerülő igényeket, így, ha

van egy csapat, aki jógázni vagy gyöngyöt fűzni szeretne, addig dolgozom, míg ez meg nem valósul. Kiváló lehetőségnek tartom a hagyományörző kézműves foglalkozások indítását a Nemzeti Művelődési Intézet részéről, melyben szakmailag és alapanyagokkal is támogatják az újonnan induló csoportot. A gyöngyfűző szakkör lehetőségét elsősorban már működő, hagyományörzéssel foglalkozó klubjainkban hirdetem és hamar összegyűlt a szakkör indításához szükséges létszám.

Alapító tagja voltam néhány nem formális csoportnak, melyek elindítását tagként segítettem. Mára már nem tudnék egyszerre ennyi helyen helytállni, de örömmel látom, hogy azok a csapatok is, akiknek kicsit messzebből figyelem a tevékenységét, nagyon jól működnek. A terem biztosításán és az időpontok egyeztetésén túl igyekszem a tagok segítségére lenni rendezvényszervezésben, konfe-

rálásban, pályázatírásban, kapcsolattartásban. Úgy látom, hogy ez a segítő szándék kölcsönös, hiszen egy-egy települési rendezvény alkalmával ők is fellépnek, segítenek a teremrendezésben, pakolásban. Működik nálunk néptáncsoport (gyermek, felnőtt), dalkör, ba-ba-mama zenés foglalkozás, aerobik, jóga, fotó szakkör. Kiemelkedő munkát végez a Derekegyházért Közhasznú Egyesület, a Derekegyház Templomáért Egyesület, a Derekegyházi Horgászegyesület és a Derekegyházi Önkéntes Polgárőr és Tűzoltó Egyesület.

D. K. Zs.: Érdekeség, hogy ilyen viszonylag kis faluban két helyszínen is működik közösségi tér.

B. P.: Ritkaságnak számít ez valóban, de szükség is van rá! Derekegyház-Tompahát Derekegyház központjától mintegy 8 km-re fekvő zsáktelepülés, kb. 200 fő lakja. Akinek nincs autója, annak a ritka buszjárat miatt kevés lehetősége van a környék kulturális program-

Bánvölgyi Petra és Dohorné Kostyál Zsuzsanna megyei igazgató Derekegyházán, a Dr. Brusznai Árpád Művelődés Ház és Könyvtár előtt

jain részt venni. A Tompaháti Községi Térben számítógépterem, tánc/kiállítóterem, rendezvényterem, szabadidős szolgáltatások állnak rendelkezésre. Évente vizsztatérő programok várják nemcsak a tompahátiakat: Húsvéti Nyuszi Buli, Gyermeknap, Furioso Emlékverseny (fogathajtás), Mikulás ünnepe, Szilveszteri multság. A két művelődési ház programjait összehangoltan végzi és így szinte minden második hétre jut 1-1 nagyobb rendezvény a településen. A Tompaháti Községi Tér üzemeltetésében nagy segítségünkre volt a Nemzeti Művelődési Intézet kulturális közfoglalkoztatási és KFKP programja, hiszen így egy munkatárs szinte teljes egészében a tompaháti közönségre tudott koncentrálni.

D. K. Zs.: Ráadásul Te két településen látod a szakfeladatot: Derekegyházon kívül Eperjesen is.

B. P.: Derekegyház és Eperjes közös önkormányzati hivatalt működtet, és mivel én rendelkezem a Közművelődési szakember I. végzettséggel, segítem Eperjes község kulturális életét is, ami természetesen nem működne a helyi lakosok segítségével nélkül. Megmutattam nekik a jogyakorlaton.hu felületet, így a pályázati lehetőségekre együtt készülünk, ötletelünk. Még nem volt a két településnek közös rendezvénye, de vendégként vagy akár egy baráti csapat részeként oda-vissza részt vesznek küldöttsegeink a rendezvényeken (pl. Eperjesi Falusi Olimpia, palacsintasütés stb.).

D. K. Zs.: Karantén alatti jó ötleteiddel jelenleg munkatársunként Te is csatlakoztál a jogyakorlaton.hu-hoz, az ország közművelődési szakemberei, munkatársai ismerhették meg az online felületről munkáidat. Mik voltak ezek a kezdeményezések?

B. P.: Igyekeztünk, hogy a koronavírus járvány időszaka alatt se maradjon el egy program sem. Többnyire kontaktmentes programokat szerveztünk, így csatlakoztunk országos kezdeményezésekhez (pl. Élő Adventi Kalendárium, Húsvéti Fészkekrablás), de szerveztünk egyedi dolgokat is (pl. ablakkiállítások, gyermeknap térképes Mesehős keresés, stb.). Májusban a Föld Napja alkalmából mandalakészítési pályázatot hirdettünk. Felhívásunkra sorra küldték be a derekegyháziak az otthonukban készült mandalákat melyek kagylóból, kövekből, kupakokból, színes tablettákból álltak. Fontos volt, hogy a mandala elkészítése és fotózása után az alkotások lebonthatóak legyenek és a megfelelő helyre (pl. szelektív hulladékátrolóba) kerüljenek.

D. K. Zs.: Nem csak a karanténban voltak jó kezdeményezések Derekegyházon, hanem azt megelőzően is, mint pl. a Palacsintafesztivál...

B. P.: 2007-ben, Sárjai Zsolt önkormányzati képviselő fejből pattant ki a gondolat, hogy a szokásos falunapi vasárnapi főzőversenyen túlmutatóan, legyen valamilyen gasztronómiai tematikája a rendezvénynek. Először a lecsót javasolták, de akkor már a Szentesi Lecsőfesztivál kialakult. Gondolkodtak, hogy mi lenne az az étel, amit könnyű elkészíteni, mindenki ismeri és szereti, ennek eredményeképpen esett a választás a palacsintára és került be a köztudatba a derekegyházi Palacsintafesztivál, melyet minden évben, július második hétvégéjén tartanak. A program eleinte egy hétvégét ölelt fel, majd 2012-ben lett egyedülállóan 9 napos a fesztivál.

Eleinte csak a helyi lakosok süttötték a palacsintát (az alapanyagot

a konyha biztosítja, a palacsintasütést vállalkóknak csupán a sütés eszközeit és a töltelékkel kell magukkal hozniuk), mára megfordult az arány és a járás településeiről érkezők vannak többségben. Mindennek az oka, hogy kedvelik a fesztivál hangulatát, csapatépítő jellege van, meghívást is kapnak.

Az első években különböző rekordkísérleteket is tettünk (palacsintakígyó, leghosszabb ideig tartó palacsintasütés, mennyiségi rekord 24 óra alatt, stb.), így hamar bekerült a fesztivál a köztudatba.

A Palacsintafesztivál rendelkezik saját tánccal is, mely egy évről évre megújuló, mediterrán, nyári hangulatú egyszerű koreográfia, melyet a közönség együtt táncolhat. Így próbáljuk minél inkább bevonni a közönséget, nézőből a fesztiváli élet aktív résztvevőjévé tenni.

D. K. Zs.: A mi szakmánkban összeforr egy kicsit szabadidő, a magánélet és a munka. Te hogy tapasztalod ezt?

B. P.: Ezt én is így gondolom, sok tevékenységet, feladatot nem is munkaként élek meg, hiszen közben kikapcsolódom. Ilyen az, amikor aerobikot vagy kézműves foglalkozást tartottam, vagy a gyermekeim is részt vesznek egy-egy programon. Tagja vagyok a helyi néptáncsoportnak, de nemcsak mint táncos, hanem mint a csoport segítője, kapcsolattartója is. Több olyan programot, programelemet hoztam be, melyekbe becsempészhettem az érdeklődési körömet (pl. Egészségnap, tábori programok), így tudásomat, tapasztalataimat is továbbadhatom 1-1 témában.

2022. január 1-én lesz 10 éve, hogy a közművelődési szakmában dolgozom. Köszönöm az interjút és hogy visszatekinthettem, összegezhettem az elmúlt évtizedet.